

*Всі ми як інтелектуали родом з певної освітньої ситуації, в якій здобували фахові навички та обізнаність у професійній справі. Значущість університету в інтелектуальному становленні та самовизначенні науковця настільки велика, що його заслужено називають *alma mater*. Для переважної більшості професійних філософів України в цій ролі «люб'язної матері» виступає філософський факультет Київського національного університету імені Тараса Шевченка. Наразі наш факультет відзначає (разом з усім провідним університетом країни) свою 180-ту річницю. Хочемо використати цю нагоду для вшанування нашої *alma mater*, повністю присвятивши це число самопрезентації головного вітчизняного освітнього закладу в царині філософії.*

Знаменна річниця є гарною спонуккою для підбиття підсумків, осягнення здобутків та визначення перспектив. Однак питання філософської освіти в Україні (як і не мени значуща проблема присутності й ролі філософії в сучасній університетській освіті загалом), безумовно, має край суттєве значення незалежно від будь-яких ювілейних мотивів. Ця тема, без перебільшення, є чільною для всіх вітчизняних філософів. Серйозна розмова про неї давно на часі й має вестися з урахуванням усієї складності, суперечливості та вагомості культурної ролі філософії взагалі й особливо сьогодні. Не секрет, що останніми десятиліттями присутність філософських дисциплін у структурі університетської освіти стрімко скорочується, що нагадує синдром «шагреневої шкіри». Чомусь численні освітні модернізації та інновації, хоч би за якими різними сценаріями вони здійснювалися, мають своїм спільним наслідком мінімізацію ролі та впливу філософії на зміст і спрямованість освіченості. В результаті загроженою стає сама культурна місія філософії, а разом з нею — одна з підвалин сучасної цивілізованості: автономія розуму. До рішучого відстоювання прав і значущості філософії в сучасній системі освіти (і не тільки, до речі, університетської) спонукає зовсім не цеховий інтерес, а відповідальність за потенціал розвитку і якість життя нашої країни.

Разом із тим, щоб плідно виконувати належну їй роль, сама філософія має ефективно відповідати запитам сучасності. Це передбачає розроблення такої моделі філософської освіти (і присутності філософії в освітній системі загалом), яка б створювала найліпші можливості для реалізації евристичної потуги філософського мислення. Така модель не є, звісно, суто теоретичним концептом, а втілює в собі колективні зусилля філософської спільноти країни й усіх зацікавлених осіб та інституцій, знаходить своє найвагоміше вираження в реальному культурному та інтелектуальному ефекті, що його спричиняють вітчизняна філософська освіта і наука.

Для сприяння цьому процесові журнал відкриває постійну рубрику «Проблема філософської освіти» і сподівається на активність філософів країни у форматі поставлених питань. Маємо надію, що розгортання цього проекту не обмежиться низкою публікацій. Було б доцільно zorganizувати зацікавлене обговорення в режимі круглих столів, конференцій, але вже на підставі оприлюднених позицій задля їх продуктивного аналізу. Так само важливо не зупинитися на обговореннях, а вийти на рівень підготовки практичних рекомендацій, концептуальних моделей та науково-методичних комплексів. Не перелічуватимемо тут всі інші можливі заходи, в тому числі конкретні освітні експерименти, апробації методичних новацій і розробок; важливо всім нам як зацікавленим учасникам спільної діяльності вести справу так, щоб на правду досягти необхідних якісних зрушень у сфері освіти, надзвичайно важливій для всіх нас і загалом для долі філософії в Україні.